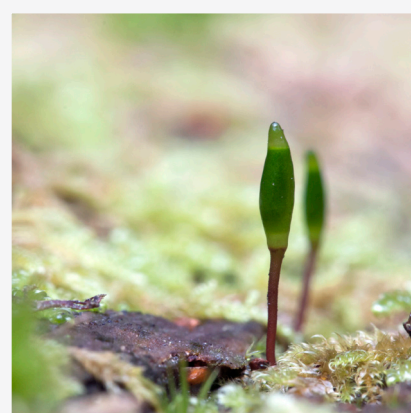
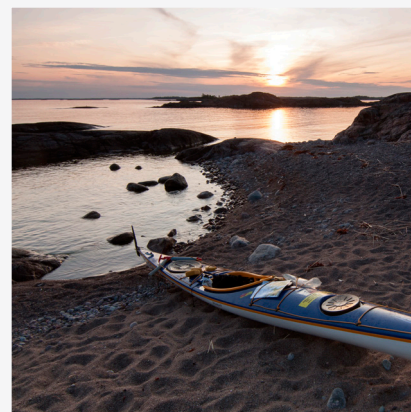

Bevarandeplan för Natura 2000-området

Harpsund-Ön

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Omslagsfoto: Per Folkesson

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000- områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000- område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap, vilket för detta område skiljer sig något från vad som är beslutat av regeringen. Länsstyrelsen har för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. I kartverktyget söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information (se bilaga för användarhandledning).

Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shp-fil. Det görs på Miljödataportalen.

För mer information om Natura 2000:

Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/sodermanland eller telefon 010-22 340 00

Naturvårdsverkets hemsida: <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Miljödataportalen: <http://mdp.vic-metria.nu/miljodataportalen/>

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0220322 Harpsund-Ön

Kommun: Flen

Områdets totala areal: 14,2 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen:

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden: Statligt ägt

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2000-07-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

6410 - Fuktängar

9070 - Trädklädd betesmark

1084 - Läderbagge, *Osmoderma eremita*

A094 - Fiskgjuse, *Pandion haliaetus*

Bevarandesyfte

Syftet med Natura 2000 är att säkerställa den långsiktiga överlevnaden för Europas mest värdefulla och hotade naturtyper och arter. I varje enskilt Natura 2000-område är syftet att prioriterade naturtyper och arter bevaras så att området på bästa sätt bidrar till gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

I Natura 2000-området Harpsund-Ön är de prioriterade bevarandevärdena de öppna och trädklädda betesmarkerna med dess artrika hagmarksflora och äldre ekar. Arten läderbagge har också den ett prioriterat bevarandevärde.

Motivering: Området har mycket höga värden knutna till de olika typerna av betesmark (trädklädd betesmark, silikatgräsmarker, fuktängar). Trädklädda betesmarker med grova ekar hyser en hög biologisk mångfald av lavar, svampar och insekter, som exempelvis läderbagge. De öppna betesmarkerna har höga floravärden såväl som de är viktiga för

hotade artgrupper som t.ex. fjärilar och vildbin. I beteshagarna har ett flertal rödlistade arter noterats såsom blekticka, rödbrun blekspik och sexfläckig bastardsvärmare.

Prioriterade åtgärder: Årligt bete och röjning/bekämpning av sly och igenväxningsvegetation.

Beskrivning av området

Området är beläget vid Harpsund i Flens kommun, ca 5 km väster om Mellösa. Ön är en mycket vacker halvö i Harpsundssjön och är ett anrikt och fascinerande ställe. Karaktäristiskt för denna kuperade halvö är de öppna betesmarkerna med de, i främst höjdlägena, stora ekarna och blocken samt de höga spolförmiga enarna som finns utspridda i betesmarken. Hagmarksområdet har genom sin utformning och sitt läge ute på en udde i Harpsundssjön en väsentlig betydelse för landskapsbilden.

Till största delen är området öppet med enstaka träd eller utspridda grupper av träd. Marken är mestadels torr-frisk med fuktiga partier i de låglänta delarna, särskilt utmed östra kanten. På höjdlägena är marken trädbeklädd med ädellöv, främst stora ekar och lindar. Kärlväxtfloran är över stora ytor svagt kvävepåverkad vilket avslöjas med arter som hundkex, timotej och brännässlor. Området sköts enligt en åtagandeplan som innebär att en lågvuxen och artrik flora med hävdgynnade arter gynnas. Jordarterna i området består av morän utmed sluttningarna och lera i de låglänta delarna.

Ett femårigt forskningsprojekt, Hagmarks MISTRA, bedrevs i SLU:s regi i området med start år 2001. Forskarna ställde förekomst och spridning av insekter och kärlväxter i relation till betespåsläpp, betestryck och djurtillväxt. Området delades upp i olika betesfällor med sent betespåsläpp respektive kontinuerligt bete. Fasta provytor användes för uppföljning.

I försöksområdet med sent betespåsläpp sågs en ökad frösättning och ett ökat antal groddplantor jämfört med i den kontinuerligt betade marken. De arter som gynnades av sent betespåsläpp var i första hand tidigblommande arter, som historiskt sett också gynnats av slätter. Gräshöjden vid betessäsongens slut var cirka en cm högre i området med sent betespåsläpp jämfört med det område som betades kontinuerligt. Man gjorde även försök med betesfria år vilket visade sig öka frösättningen hos vissa blommor.

En muromgärdad gravplats, Vicanders grav, finns i områdets sydöstra del.

En mindre kraftledning och ett dike går genom området. På en höjd i nordost är en jaktstuga uppförd.

Harpsundsnämnden har av regeringen i en särskild förordning fått i uppdrag att leda driften på jord- och skogsbruket vid Harpsund.

Vad kan påverka negativt

Det största hotet mot området är utebliven eller otillräcklig skötsel. Minskad eller upphörd hävd leder på sikt till igenväxning med buskar och träd samt utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.

Generella hot som riskerar att försämra mångfalden av arter och strukturer i området kan t.ex. vara:

- Tillförsel av näringsämnen till betesmarken. Exempelvis genom spridning av växtnäringsämnen eller bekämpningsmedel. Även tillskottsutfodring, vinterbete eller sambete med gödslade betesmarker eller vall på åkermark kan indirekt tillföra näringsämnen.
- Försämring eller förlust av grässvål t.ex. på grund av vildsvinsbök, grävningssarbeten, bete vintertid etc.
- Gödslings- och förurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar.
- Användning av avmaskningsmedel som är negativt för den dynglevande skalbaggsfaunan.
- Avverkning av äldre träd eller buskar med höga naturvärden.
- Igenväxning kring äldre träd eller buskar av ljuskrävande arter, främst ek. Många arter är beroende av solbelysta ekar för sin överlevnad, däribland läderbaggen.
- Otillräckling förnyring av ek och lind kan riskera att skapa ett generationsglapp i ädellövbeståndet.
- Markexploatering eller annan förändring av markanvändningen i objektet eller i angränsande område, t.ex. skogsplantering, dikning, täktverksamhet eller samhällsbyggande i olika former.
- Dikning eller andra åtgärder som kan förändra hydrologin i området.
- Inplantering/sådd av arter annat än i naturvårdssyfte.
- Körning med tunga fordon vid olämpligt väglag, eller annan verksamhet som orsakar bestående markskador.
- Anläggande av längre eller kortare upplag eller dumpning av avfall, jord, sten, grus foder etc.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken).

Skydd: Avtal finns. Som viktig bevarandeåtgärd är tecknande av ny åtagandeplan/miljöstödsavtal mellan länsstyrelse och brukare när nuvarande avtal löper ut.

Skötsel: Årlig beteshävd för att hålla området präglat av en lågvuxen hagmarksflora och ädellövträden solbelysta. Årlig röjning av sly och bekämpning av igenväxningsvegetation som exempelvis brännässlor.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

Areal: 8,04 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Silikatgräsmark är den naturtyp som dominerar i Natura 2000-området. I sluttningarna finns en utpräglad torrängsflora med jungfrulin, blåklocka, gullviva, gulmåra, bockrot, brudbröd, ängsvädd, darrgräs, gökärt och blåsuga. Även svartkämpar och svinrot är vanliga. Ner mot- och i de flackare partierna finns inslag lite mer högvuxna arter som gynnas av kväve och svag hävd, som hundkex, timotej, brännässlor, skogsnäva, smörblomma, humleblomster, daggkåpor, älggräs och vitklöver.

De stora spolformade enarna som växer utspritt och i större grupper ger karaktär till området.

Bevarandemål

Silikatgräsmarkerna ska vara artrika, präglade av en lång hävdkontinuitet och ha en naturlig näringsstatus. Naturtypen ska hållas öppen, ett mindre inslag av hävdpräglade, solbelysta träd och buskar gynnar normalt områdets biologiska mångfald och får förekomma. Betetrycket ska vara tillräckligt för att främja en hög artrikedom, framförallt i form av ängs- och betesmarksarter. Typiska arter för naturtypen som t.ex. jungfrulin, bockrot och prästkrage ska vara vanligt förekommande. Typiska insektsarter av t.ex. fjärilar och spillningslevande bladhorningar ska förekomma i området. Arealen silikatgräsmarker ska vara minst 8,04 ha.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd: Naturtypen är ganska välbevarad, och har i huvudsak kvar viktiga strukturer och funktioner, eller kan med relativt små insatser restaureras så att strukturer och funktioner återskapas. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda.

6410 - Fuktängar

Areal: 1,07 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen fuktängar ligger som ett stråk strax öster om de högre belägna trädklädda betesmarkerna. I fuktängsfloran finns starrarter och vitmossor finns fläckvist i bottenskiktet. Norra delen av naturtypen är av lite blötare karaktär och här finns en stenbelagd körväg. Den södra delen är lite torrare med glest stående unga björkar. Dominerande arter i området är vecketåg, kråklöver, älggräs, trådstarr och blåtåtel. Andra vanliga arter är ängsull, kärrviol, åkernmynta, hundstarr, hirsstarr, flaskstarr, blodrot, pors, tuvtåtel och stjärnstarr. Ett dike löper utmed östra kanten, där halvön är som smalast. Detta syns redan på häradskartan över området från början av 1900-talet. Området gränsar i öster till en lågt belägen betesmark som restaurerades i början på 2000-talet. Restaureringen innebar att området öppnades upp, genom att ett yngre björk- och älskogsbestånd av igenväxningskaraktär togs ner.

Bevarandemål

Fuktängarna ska ha präglats av en lång beteskontinuitet och ligga på fuktig-blöt mark med naturlig hydrologi. Naturtypen ska vara öppen, men ett mindre inslag av hävdpräglade, solbelysta trädklädda och buskar gynnar normalt områdets biologiska mångfald och får förekomma. Hävdtrycket ska vara tillräckligt för att främja en hög artrikedom inom flera artgrupper, t.ex. fjärilar, bin, fåglar och kärlväxter. Typiska arter för naturtypen som t.ex. gökblomster, hirsstarr och sumpmåra ska vara vanligt förekommande. Arealen fuktäng ska vara minst 1,07 ha.

Bevarandetillstånd

Ej gynnsamt bevarandetillstånd: Högvuxna arter såsom vecketåg dominerar över lågvuxna, typiska fuktängsarter. Hydrologin är påverkad av diket som löper utmed området. Naturtypen riskerar att snart förlora viktiga strukturer och funktioner om inte betesstrycket förstärks och högvuxna arter bekämpas.

9070 - Trädklädd betesmark

Areal: 3,19 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen trädklädd betesmark finns i områdets centrala delar. Naturtypen bekläder främst områdets höjdrygg, vilken löper utmed norra delen av området och sedan vinklar ned i en krok åt syd. Dominerande trädslag är ek med inslag av lind. Krontäckning är halvöppen-sluten och bitvis är undervegetationen av hassel tät. Enligt ängs- och betesmarksinventeringen finns 23 st ekar och lindar (varav 2 är döda) som klassats som grova träd dvs grövre än 3 m i brösthöjds diameter. Ett par av ekarna når en diameter på över 6 m. De grova träden har uppnått en ålder och grovlek som gör dem intressanta som livsrum för olika arter lavar, mossor, svampar, insekter och andra djur. Den hotade skalbaggen läderbagge finns i de stora mulmbildande ekarna. På ekarna växer bland annat den rödlistade oxtungsvampen (NT). Även ett antal hålträd som ännu inte kan klassas som grova, men som är värdefulla för rekryteringen av blivande mulmträd finns i området. De trädklädda delarna är med i ädellövinventeringen och nyckelbiotopsinventeringen. En jaktstuga finns uppförd uppe på lövet. I NV finns ett hörn som är avskilt från betesdjur och det beror på att man använder det som badplats.

Bevarandemål

De trädklädda betesmarkerna ska vara präglade av bete, ha en mosaikartad struktur, en naturlig näringsstatus och en riklig förekomst av gamla, grova, hävdpräglade ädellövträd. Det ska finnas flera hålträd med mulm. Det ska också finnas en kontinuitet av träd inom området, så att unga träd på sikt kan ersätta de äldre. Den biologiska mångfalden av arter knutna till de solbelysta träden såväl som till markens flora ska vara hög. Området ska hävdas med bete och igenväxningsvegetation ska endast förekomma sparsamt. Typiska arter för naturtypen som t.ex. gul dropplav, knägräs och mindre bastardsvärmare ska vara vanligt förekommande. Arealen trädklädda betesmarker ska vara minst 3,19 ha.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd: Naturtypen är ganska välbevarad, och har i huvudsak kvar viktiga strukturer och funktioner, eller kan med relativt små insatser restaureras så att strukturer och funktioner återskapas. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda. Det finns rekryterinsträd för den närmsta framtiden och området hävdas med bete.

1084 - Läderbagge, Osmoderma eremita

Artens förekomst är ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Läderbaggen är fridlyst och rödlistad i i kategorin nära hotad (NT). Läderbaggen är knuten till äldre ihåliga lövträd med stora mängder mulm. I Sverige förekommer den främst i ek, men även i ask, lind, bok och andra träd som blir ihåliga. Solexponering påverkar mikroklimatet i hålträden. Läderbaggen föredrar träd som står fristående eller halvöppet. Larven lever i mulmen och det tar 2-4 år att utvecklas till färdig skalbagge. Adulten lever under en månad och uppträder i juli-augusti. Arten har svårt att sprida sig och de flesta individer lämnar aldrig sitt moderträd. Spridning av arten mellan ekar som står mer än ett par hundra meter från varandra är i det närmaste omöjlig. Fragmentering av äldre ekbestånd är således mycket skadlig för läderbaggen.

På Harpsunds-Ön förekommer spillning av läderbagge i de äldsta och ihåliga ekarna med mycket mulm. Även levande individer har hittats.

Bevarandemål

Läderbaggen ska finnas i en livskraftig population. Dess habitat, Harpsund-Ön, ska ha goda förutsättningar för läderbagge. Området ska präglas av en riklig tillgång på solbelysta grova ekar med mulm. Det ska även finnas gott om grövre död ved i form av stående döda träd och lågor. Grova, vidkroniga träd som vuxit upp i ett välhävdad landskap ska stå fria i kronan, men inte exponeras för hårt av vind. Yngre träd som kan ersätta de grova, gamla träden gynnas, för att säkerställa en kontinuitet av lämpliga boträd. Arealen trädklädd betesmark ska vara minst 3,19 ha.

Bevarandeåtgärder

- Mulmbildande träd av framförallt ek och lind måste finnas med en kontinuitet i och/eller i anslutning till området så man inte riskerar generationsglapp, då läderbaggen har svårt att sprida sig långa sträckor och helst lever hela sin livscykel i ett och samma träd.
- Grova och vidkroniga träd, som växt upp i solbelyst läge, måste fortsättningsvis ha ljus och värme för att inte konkurreras ut. Många av de organismer som lever på dessa träd, t.ex. lavar och insekter minskar vid ökad beskuggning.

Bevarandetillstånd

Okänt bevarandetillstånd: Länsstyrelsen har i dagsläget inte tillräcklig information om arten för att kunna ange dess bevarandetillstånd.

A094 - Fiskgjuse, Pandion haliaetus

Artens förekomst är ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fiskgjusen har tidigare setts häcka på Harpsund-Ön. Vid ett besök i området under hösten år 2016 noterades ett boträäd.

Fiskgjusen lever av fisk och häckar vid sötvattensjöar eller i närheten av kuster med bräckt vatten. Fiskgjusens bo finns ofta inne i skogen, placerat i grova träd med platta trädkronor (oftast tall). Arten är beroende av öppet vatten såsom sjöar, älvar, åar eller hav för sitt födosök. Vattnen kan vara näringsrika såväl som näringsfattiga men bör inte vara grumlade då det minskar fiskgjusens jaktframgång betydligt.

För en gynnsam population av fiskgjuse behöver det vid sidan av goda fiskevatten också finnas lämpliga boträäd där arten kan häcka ostört. Under den inledande delen av häckningssäsongen (april- maj) är fiskgjusen som mest störningskänslig.

I ett europeiskt perspektiv har Sverige ett stort ansvar då cirka en tredjedel av den europeiska populationen häckar i landet. Enligt Artdatabankens skattningar finns cirka 8200 reproduktiva individer i landet.

Fiskgjuse är klassad som livskraftig och är därmed inte rödlistad. Arten är fredad enligt jaktlagen (gäller också dess bo och ägg). Enligt Artskyddsförordningen 1 a § är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna samt skada deras fortplantningsområden eller viloplatsen. Fiskgjusen är också upptagen Bernkonventionens bilaga II samt Bonnkonventionens bilaga 2.

Bevarandemål

Fiskgjusen ska finnas i en livskraftig population och boträdet på Harpsund-Ön ska utgöra en lämplig och störningsfri häckningsplats för arten. De omgivande sjöarna ska också utgöra goda fiskevatten för fiskgjusen.

Negativ påverkan

•Eftersom fiskgjusen ofta häckar vid stränder och på öar utgör närgående båttrafik, sportfiske, bad, kanoting etc. i boets omedelbara närhet ett hot.

Bevarandetillstånd

Okänt bevarandetillstånd: Länsstyrelsen har i dagsläget inte tillräcklig information om arten för att kunna ange dess bevarandetillstånd.

Dokumentation

ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015.

Artportalen.2016. Artfynd (oktober 2016).

Art- och naturtypsvisa vägledning. Natura 2000. Naturvårdsverkets hemsida, 2016.

Häradskartan, 1905. Villåttingehärad, norra delen. Nr 6.

Lantmäteriet. Ekonomiska kartan, 1956. Kartbladsnr: 10607.

Länsstyrelsen i Södermanlands län 1991: Sörmlands Natur. Naturvårdsprogram. ID-nr: 82-24A.

Länsstyrelsen i Södermanlands län. 2006. Bevarandeplan för Natura 2000-område Harpsund-Ön (SE0220322) Flens kommun, Södermanlands län. Dnr: 511-11426-04.

Länsstyrelsen i Södermanlands län. 2016. Markklassrapport för block 65525396704.

Riksantikvarieämbetet. Fornminnesregistret. Södermanlands län, Mellösa socken, fornlämning nr 40.

SGU. Jordartskartan. Digital utgåva.

Wissman Jörgen. 2006. Grazing Regimes and Plant Reproduction in Semi-Natural Grasslands. Doktorsavhandling vid SLU i Uppsala.

Inventeringar

Adoxa Naturvård. 2001-08-23, 2001-09-28. Natura2000 inventering-Harpsund-Ön.

Isaksson, David (2003) Diversitet hos jordlöpare (Col: Carabidae) i hävdade strandnära gräsmarker. Other thesis, SLU.

Länsstyrelsen i Södermanlands län. Ädellövskogsinventering. Digitalt.

Länsstyrelsen i Södermanlands län. Äng och bete. 2005. TUVA-databasen.

Länsstyrelsen i Södermanlands län. Äng och hage. 1992. Objekt nr: 82-27.

Skogsvårdsstyrelsens Nyckelbiotopinventeringen; ID-nummer: 10G 0h 10 1

Skogsvårdsstyrelsens Sumpskogsinventering; ID-nummer: 10G 0h 06 1

Exempel på arter i området

Växter

Backnejlika

Blåsuga

Bockrot

Brudbröd

Darrgräs

Gullviva

Gulmåra

Gökblomster

Gökärt

Hirsstarr

Jungfrulinarter

Klasefibbla

Korskovall

Lungört

Ormrot

Prästkrage

Skallrearter

Svartkämpar

Svinrot

Tandrot

Underviol

Ängsskära

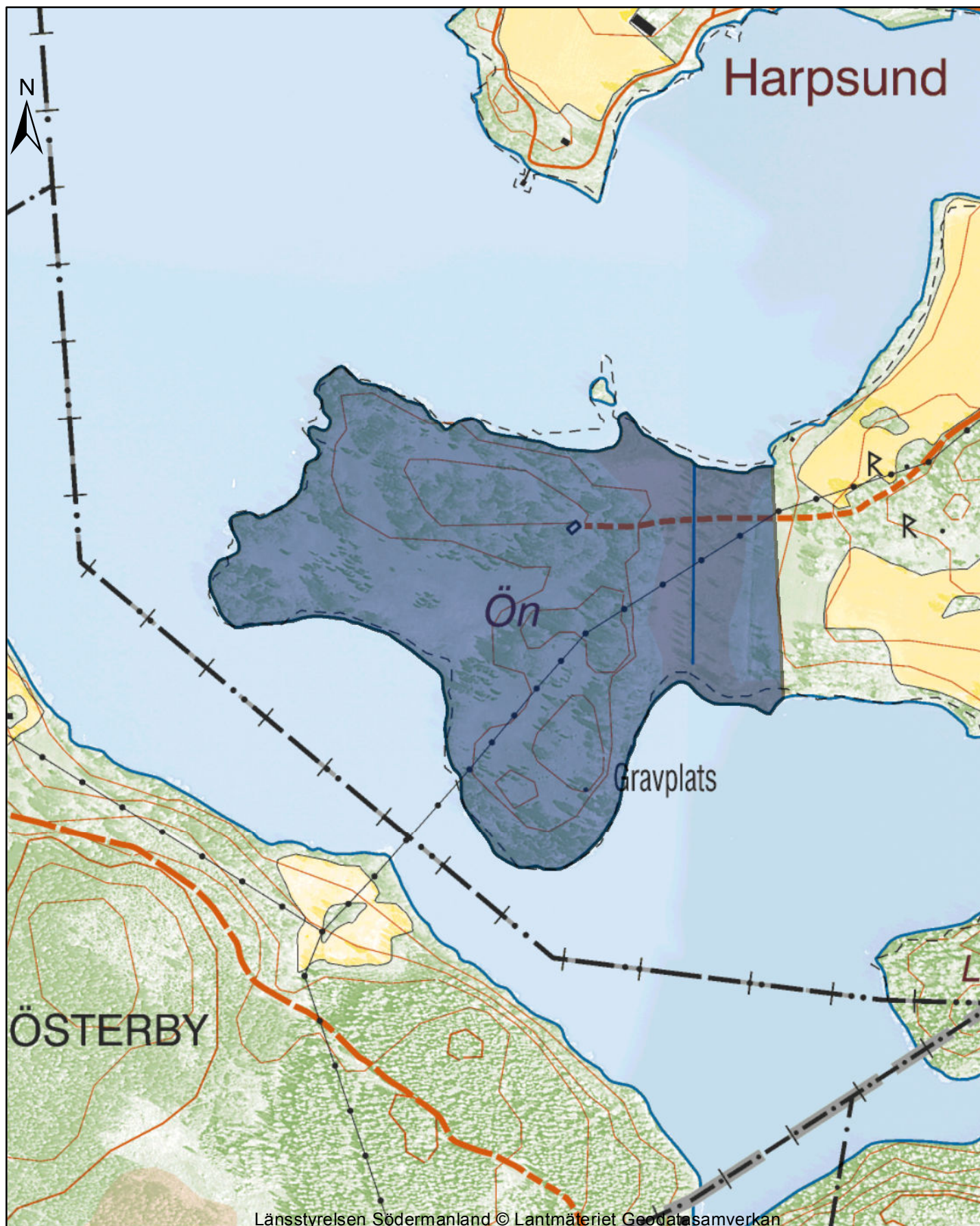
Ängsvädd

Ärenpris

Insekter
Läderbagge

Svampar
Oxtungsvamp
Ängsvaxskivling

Fåglar
Fiskgjuse
Storlom

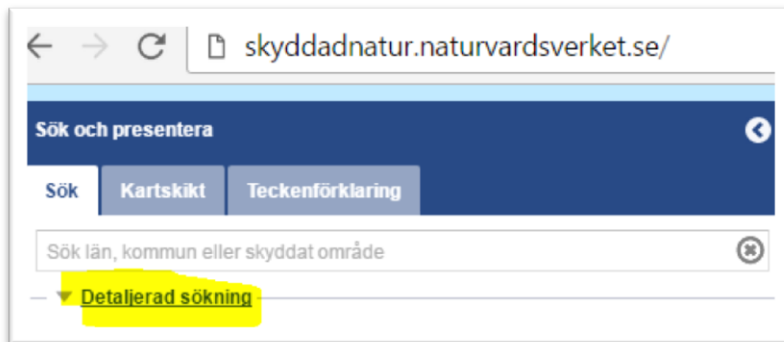

Karttjänst Skyddad natur

<http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

För att få en bild av var i respektive Natura 2000-område naturtyperna finns kan Naturvårdsverkets karttjänst Skyddad natur användas.

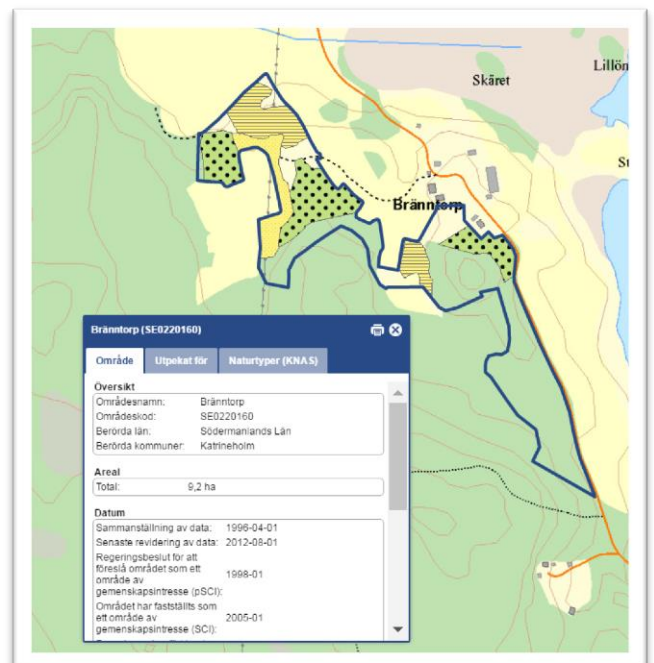
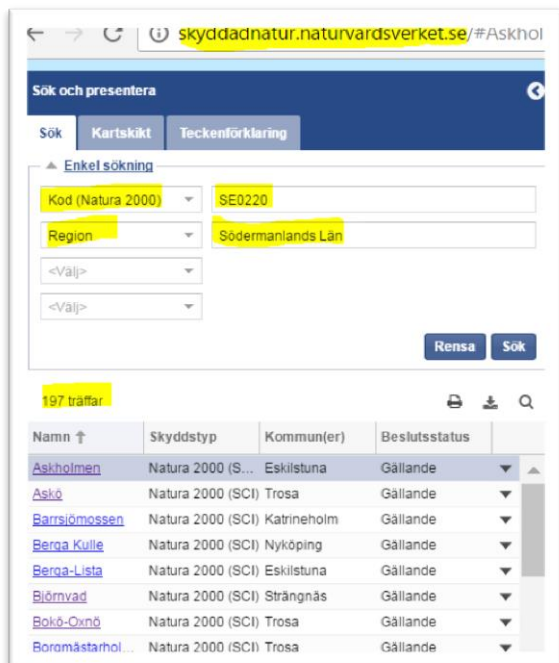
Välj "Detaljerad sökning"

Välj alternativ *Kod (Natura 2000)* skriv in SE0220

Välj *Region* och sök fram *Södermanlands län*

Sök, det ska bli 197 träffar. När man klickar på ett av namnen i listan kommer man dit i kartan.

För att se Naturtyper för områdena i kartan gå in på fliken "Kartskikt".

Avmarkera allt i *Naturvårdsregistret*. Det är endast *Naturtypskarteringar* > *Natura naturtypskartan (NNK)* > *Naturtyper (ytor)* som ska vara markerade. Klicka sedan i kartan på den naturtyp du vill veta mer om så kommer en informationsruta upp i fönstret.

